

ВѢСТНИКЪ НА ВТОРА АРМИЯ

Ръкописи и писма се изпращатъ чрезъ полковитѣ кореспонденти до Редакцията въ Щаба на 2. Армия.

ТУТРАКАНЪ.

На днешния день, миналата година, българскитѣ войски, съ своитѣ чиличени гърди и неустойчиво „напрѣдъ“, овладѣха твърдинитѣ на румънската крѣпостъ Тутраканъ.

Кой не си спомва она възривъ отъ всенародна радостъ, който овладѣ всички, когато телеграфа донесе тая вѣстъ!

Крѣпостъта на нашия сѣверенъ врагъ, модерно укрѣпена, съ сто оръдия и защищавана съ гарнизонъ отъ 50 хиляди души, пада при първия шумъ на нашитѣ войски.

Кой можеше да очаква такъвъ бързъ и блѣскавъ воененъ успѣхъ!

Като че ли библейска сила бѣше влѣзла въ нашата войска, та още при нейния видъ стѣнитѣ на крѣпостъта рухнаха и защитницитѣ ѝ, овладѣни отъ страхъ прѣдъ озаренитѣ лица на идящитѣ, въ името на Бога и правото, удариха на бѣгъ.

Това ще остане знаменателно събитие и въ българската история и въ историята на народитѣ.

Българина бѣше окриленъ съ вѣрата, че побѣдата е на негова страна, тъй като отива да освободи своята заробена златна Добруджа, гдѣто го чакатъ негови родни по кръвъ и езикъ братя. Обзетъ отъ страстна жажда да отмѣсти за она тежка обида, която му нанесе, влѣзля въ домашното му огнище разбойникъ съсѣдъ, тогава когато той изнемогваше въ борба съ другитѣ си коварни и вѣроломни съсѣди, го правѣше да пламти, катъ вулканъ и лети катъ хала въ новата борба. Той чувствуваше намѣренята на Румъния — да повтори щастливата за себе си 1913 г. и да откъсне съ лека ръка новъ късъ отъ живото тѣло на България и той се закль въ името на най-скапото си, да умрѣ прѣдъ прага на Отечеството, но да не допусне ново поругаване на своето име и честъ.

При тия условия: неовъстенната природа на българина влѣзе въ стихията си, неговата нескръшима

стремителность надрасна всички прѣпятствия.

Мисълъта, че рамо до рамо съ плаха е дошълъ да се бори съ него довершения „освободителъ“, руснака, освѣтъ огорчение въ душата му, извика още по-голяма жажда да се бори, тъй като прѣдъ очитѣ му стоеше най-нелѣпото и гнусно съзаклятие, каквото той е можалъ нѣкога да допуша.

Румънецъ, робъ на чокоейска Румъния, никога не живѣлъ съ истинката на общественитѣ борби, и непознаващъ богатата отъ териториалното растене на държавата си, трѣбваше да трѣгне на война съ българина, като има прѣдъ очи само онова, което дразнѣше неговата животинска природа — плодетѣ отъ една кокошарска експедиция, каквато бѣше тая въ 1913 г.

Той нито бѣше подготвянъ, нито имаше прѣдъ очи цѣли, за които да е способенъ да умрѣ.

А. Дюма много вѣрно е охарактеризиралъ Румъния, като страната, въ която плодетѣ нѣматъ вкусъ, двѣтѣ нѣматъ мирисъ, мжжежѣ нѣматъчестъ и женитѣ нѣматъ срамъ.

И ето, при Тутраканъ стана първата голѣма срѣща между тая страна и България, и резултатитѣ сж на лице.

Нито мощната артилерия, съ която разполагаше тая крѣпостъ, нито многобройния ѝ гарнизонъ, нито опититѣ да ѝ се помогне отъ къмъ Добричъ, не дадоха никакъвъ резултатъ и тя падна, прѣдъ краката на българския войникъ, като гнилъ плодъ.

Никой народъ, въ никака война, не е билъ тъй ишшоженъ и жалкъ, както румънитѣ при Тутраканъ.

Но и никой народъ не е получвалъ такова справедливо възмездие и такава заслужена награда за своитѣ сияящи духовни сили, както българския прѣдъ лицето на тая крѣпостъ!

6 Септември.

Загльхна на боя ужасния ревъ,
И Дунава крвавъ избистренъ е вечъ,
И знамето наше съ юнашкия левъ,
Развѣва се, нѣйдъ, на сѣверъ, далечъ.

Възкръсна слѣдъ боя злочестия край,
Изтрѣгнатъ отъ ноктѣ на хищника — влахъ.
Прѣдъ нашата воля рухна Туртукай —
На него стълба прѣвзрнати бѣ въ прахъ!

Слѣдъ него Силистра и много по редъ
Твърдини, катъ круши, изкапаха съ бой.
Войницитѣ наши съ „ура“ и „напрѣдъ“,
Разнесоха радостъ, угъха, гокой.

Година изтече отъ тозъ день великъ,
Година богата съсь дни, имена —
Но шести септември, най-свѣтълъ бѣ мигъ,
На гордость народна той символъ става.

Катъ първа побѣда надъ подлия врагъ,
Катъ първа отплата на стлкана честьъ,
Катъ първи отъ Бога подаденъ намъ знакъ, —
Великденъ побѣденъ да бжде той днесъ!

КЪМЪ НОВИ ПОДВИЗИ!

Тежкото положение, въ което изпаднаха държавитѣ отъ Съглашението, слѣдъ неуспѣхитѣ имъ прѣвъ изтеклата половина на настоящата година, ги принуди да поставятъ на ново изпитание вѣорженитѣ си народи. Отъ срѣдата на августъ залочна седмата и най-жестока офанзива на англичанитѣ въ Фландрия, а петъ дни по-късно се сложи началото на нови крвави боеве около Вердюнъ и на р. Изонцо. Изтокъ отново се раздвижава, а въ южна Македония има вече признаци за нова борба.

На ново изпитание сж повикани и народитѣ отъ четворния съюзъ. Отчаянието, съ което се води отъ днѣ седмици борбата, е неоспоримо доказателство, че съглашеницѣ сж рѣшили да сжмзатъ, на всяка цѣна, желѣзния обрчъчъ на мощната отбрана и да наложатъ на народитѣ отъ съюза позорното разпятие въ името на блѣдия миръ. И ако това става слѣдъ протегнатата имъ ржка за миръ, то за

съюза не остава другъ изходъ въ този моментъ, освѣтъ оизи, който ни посочи органъ на германскитѣ социалисти: „да пазимъ кожата си“.

Българскитъ трѣвъ, както ни е извѣстно, е още въ очитѣ на държавитѣ отъ Съглашението и, въпрѣки, послѣднитѣ публични изявление на английския министъръ на външнитѣ работи Балфуръ, дѣйствицата на македонския фронтъ ще продължаватъ. Армията на Сарай, засилена, може би, съ часть отъ гръцката, ще прѣдприеме новъ опитъ за отстранение на този трѣвъ отъ пътя на тѣхната побѣда, защото утрѣ — слѣдъ миръ, малката и подритвана до вчера България ще добие значение на велика сила на Балканитѣ и ще се яви стражъ по пътя на стрѣмежитѣ имъ къмъ юго-источна Европа.

Засилената напоследъкъ цѣхотна и артилерийска дѣйностъ, отъ Дойранското езеро до Битоля, е началото на тази нова и крвава

ИЗЪ ЖИВОТА НА ЧАСТИТЪ.

Избѣгалъ отъ плѣнъ.

Бай Мицанъ отъ 3 рота на X полкъ, за който разправяхме гъ едина отъ миналитъ броеви, си е убѣловчилъ името съ още единъ подвигъ.

Прѣзъ м. Ноември 1916 год. с. Просеникъ, което се намира на 4—5 км. прѣдъ първата ни отбранителна линия, се заемаше отъ 35 души наши герои, подъ командата на подпоручикъ В. Нѣколко пкти англичанитъ се опитаха да го заематъ, но си трогиха главитъ. На 15 ноември врѣмето бѣше мрачно и дъждовно. Прѣзъ ношъта тъмно, като въ рогъ. Двѣ английски роти успѣватъ тихо да заградятъ селото отъ страни и отзадъ. Планътъ на неприятеля да оградн селото и да вземе защитницитъ въ плѣнъ бива откритъ, но малко късно. Завѣрава се бой. Подпоручикъ В, съ нѣколко души, си пробива път и се измѣква. Станалитъ били плѣнени. На другия денъ селото наново бѣше взето отъ насъ, но плѣнницитъ сж били вече изтеглени. Въ тѣхното число бѣше и Мицо.

Плѣнницитъ сж били откарани въ Солунъ, а оттамъ на работа по едно шосе, което неприятеля е правилъ до р. Галикъ, съ посока къмъ нашитъ Дойрански укрѣпления.

Работили сж на двѣ смѣни — една дневна и една ношна. Мицо попадналъ въ дневната.

Тежкъ е билъ живота на плѣнницитъ тамъ. Давали сж имъ по килограмъ и половина хлѣбъ въ девинощие съ 5—6 зърна маслинки на обѣдъ, а на вечеря оризена чорба и тя безъ соль. Мицо отъ първитъ дни затъгувалъ по своята 3 рота. Скоро въ главата му се

родила мисълта да избѣга. Това свое намѣрение той повѣрилъ на нѣкои отъ другаритъ си, но тѣ починали да му разправятъ, че стражата е силна, че цѣлия фронтъ е опасанъ отъ нѣколко бодливи мръжи, по които имало сигналини звънци и че имало английски ловджийски кучета, които познавали плѣнницитъ и лесно ги намирали.

— Кой ви разправя тия глупости, възражавалъ Мицо. Всичко това е дѣнт - дѣтъ!

Но другаритъ му обяснявали, че нѣкой знаяли английски и чули, какъ англичанитъ говорили за тия врѣлѣствия.

— Лъжатъ тѣхната . . . вѣра английска! Плашатъ ви да не смѣете да бѣгате, възразявалъ той и ги убѣждавалъ да избѣгатъ.

Една прѣчка за Мица оставала. Той билъ дневна смѣна, а трѣвало ношегъ да се бѣга.

Въ срѣда, на 22 февруари, прѣзъ деня, като работилъ на шосето, той разгледалъ добръ мѣстността, избралъ си посока, снабдилъ се съ повечко хлѣбъ, като взелъ по парче отъ болнитъ си другари.

Прѣди да тръгне ношната смѣна, той прѣдлага на единъ боленъ да го замѣни прѣзъ ношъта.

Като се стѣмва, той тръгва съ смѣна отъ 10 души българи и отъ 15 англичани, 5 отъ които карали мулетата отъ вагонеткитъ, 5 помагачи на плѣнницитъ и 5 въоръжена стража. Щомъ се отдѣлили достатъчно отъ бивака, той изостаналъ въ страна; ужъ да иде по нужда. Англичанитъ свѣтили съ Фенеръ. По едно врѣме свѣтлината отъ Фенера се затулава и той драсва по избраната посока. Нѣ-

колко пушки изгрѣбли по диритѣ на смѣния бѣглець, но той успѣлъ да избѣга доста.

Отъ тука почватъ редъ примѣждия за Мица — срѣща съ купъ врѣлѣствия, при сплитничеството на постоянна трѣвога, че ще бжде виденъ и заловенъ. Минава той между дракитъ надъ с. Амбаръ-Крѣй, броди цѣли ноци по Круша планина, отъ кадето вижда долинката на Бутковската рѣка, а задъ нея величавата Бѣласица, на истокъ, отъ която забѣлѣзаль Шарлията, тамъ кадето прѣди 5 мѣсеца бѣше оставилъ другаритъ си. Домилѣло му за тѣхъ и въздъхналъ.

Отъ тука той минава между английскитъ биваци, срѣща се съ патрули, които отбѣгва, кжса си

дрехитъ по телени мръжи, газн рѣка, най-сетнѣ стига при зори въ с. Матница и се прѣдава въ 7 рота отъ X полкъ.

Сега Бай Мицанъ Лазаровъ отъ с. Вискиръ, Радомирско, пагъ е герой въ ротата и отнетата ефрейторска нашивка паново му е дадена. Освѣтъ това гърдитъ му сж украсени съ кръсть за храбрость.

Прѣзъ м. Май пъкъ се върнаха въ ротата, прѣживили сжитъ рискове, другаритъ му отъ плѣнничеството: Георгиевъ Василь Ивановъ отъ с. Дол. Секирма, Радом. ок. и Малиновъ Хр. Павловъ отъ с. Каменикъ, Дуни. ок. И тѣ сж наградени съ ордена за храбрость.

Ив. Н. Каравановъ.

ПОСЛѢДЕНЪ ЧАСЪ.

Верагитъ (официална). Наши и съюзнически подводници сж потопили въ Срѣдиземно море, въпрѣки засилената противоакция на неприятеля нови 12 парахода, 14 голѣми и 10 малки гемни, съ обща вместимостъ 45,000 тона. На 22 августъ единъ французски спомогателенъ крейсеръ, съ 200 души отъ французката ескадра и съ сръбски офицери биде потопенъ на югъ отъ Корфу. Четери сръбски полковници, между които 1 дивизионенъ началникъ, бидоха плѣнени.

Верагитъ. Споредъ досегашнитъ свѣдѣния, отъ началото на неограничената подводна война сж потопени повече отъ шестъ милиона брутни тона отъ неприятелскитъ параходи.

На Никодонския фронтъ при с. Вратитъ долъ, вчера, по допълнителни свѣдѣния, французитъ сж отбити съ най-тежки кървави за тѣхъ загуби До нашитъ врѣлѣствия сж прѣброени около 60 франц. трупа, между

които и 1 майоръ. Взети сж трофеи. Въ Добро поле, прѣзъ ношъта, е отбита кървавосръбска атака.

Германска офанзива на руския фронтъ.

Германскитъ войски сж прѣминали р. Двина и настѣпватъ въ посока къмъ Рига. Рускитъ войски отстъпватъ въ безпорядкъ, като палятъ всичко по пътя си.

Официално съобщаватъ, че Рига е прѣзета.

Процесътъ на министръ Сухоминовъ изнася нови данни, че войната е била прѣдизвикана отъ Русия. Отъ тоя процесъ и руския селенинъ ще може да разбере кой е билъ виновника да избухне европейския пожаръ. Сега става явно, че войната би била избѣгната, ако руската военна партия не бѣше дѣйствувала задъ гърба на царя и ако, слѣдъ телеграмата на Кейзера, би се отменила руската мобилизация.

ЗА ЗДРАВЕТО-НА 62-Я НАБОРЪ!

Продължение.

— Ехъ, бабамъ Стокхолмъ!
— Мирътъ ври тамъ ври, момчета! Въ казанъ.
— Но мѣсото му много старо, та не овира!
— Мирътъ иде, момчета! Бавно, но сигурно!
— Иде ли бе, даскале? Кажн бе, джангъмъ! Развѣржи си и ти тоя твой ученъ езикъ, та ни кажн нѣщо! Най-напрѣдъ сръбни отъ ракийцата! Хептенъ момиче стоишъ. Толкова войни водимъ, срамота е да не привикнешъ да куландрисвашъ такова хубаво нѣщо!
— Азъ като сръбна, свѣкашъ другъ умъ ми дождожа. По-хубавъ и по-добъръ. Хайде наздрави! Сръбни и ни поразправн какво пишатъ тия пушнини вѣстницитъ!
— Пишатъ вѣстницитъ? Пишатъ, че утрѣ е петъкъ, а вчера срѣда! Па лия сами си знаеатъ.
— Даскале бе, като че свѣсъмъ си обѣрка свѣтнитъ Дѣдо Иванъ? Тия англизин, тоя Лудъ Георги, като че

свѣсъмъ изпиха жгѣлеца на тия пусти братушки? Щѣтъ не щѣтъ да тропатъ! Инѣкъ Япония щѣла да ги захлпи, пари не щѣли да имъ дадатъ.

Кажн, даскале, нѣщо хубаво бе джангъмъ. Ти все съ твоя даскалски умъ по лесно разбирашъ какво става по-свѣта.

Всички зѣпнахе въ устата на даскала. Той имъ обясняваше, че по всички бойни театри съгласиеното прѣдприема офанзива, че всички тия офанзива се свѣршватъ съ голѣмъ брой разбитн морди, че народитъ на съгласиеното сж сити на нови обѣщания и че мирътъ ще дойде отъ тия зачестени разочарования за тия народи.

— Ще кандисатъ, море, тия щурови! И тѣ като насъ сж сръбнали, но ще отвързватъ.

— Дѣдо Сарай какио ли прави сега? Ей въ тоя часъ!

— Какъто прави не може да го

направи. Виранъ кръсть лозе не юпей!

— Кандардисва гърка да иде да си вземе Драма.

— Море, ако италиянеца е въшкавъ, гърка е гнидавъ. Нека дойде! Само чирози салата ще му поднесемъ!

— Наздрави момчета! Компанията бѣше достатъчно повеселѣла.

— Тст! Ротния.

Поручика се приближи.

— Какво има, пакъ ли атакувате?

— Тѣй вѣрно, господинъ поручикъ. На Донка се родило момче, та ни черпи.

Донко въ това врѣме поднесе чашка ракия на поручика.

Ротния обичаше войницитъ, като свои чада, дѣлѣше съ тѣхъ радости и скърби и вѣрваше имъ, както и тѣ вѣрваха въ него.

— Наздрави, Донко! Хайде да е живъ да порасне и като тебе юнакъ да стане!

Сега стига толкова веселие! Въ окопа сме и неприятеля не дрѣме. Оставете ракията да си почине.

— Та ты и не остана, господинъ

поручикъ. Ний сръбнахме, но ума си помнимъ!

Господинъ поручикъ да ми е простено, ама жената пиши, че войната се е залюляла катъ трепетлика, че края ъ се не виждалъ отъ нашето село, ами дано по-често си ходимъ въ отпускъ.

Поручика се усмихна.

— Тия пусти отпуски, хичъ не могатъ да ви излѣзатъ изъ ума! Скоро, скоро, момчета, свѣсъмъ ще си отидемъ. Многого мина, малкото остана. А твоята жена, Гочо, още 62-я наборъ не я оставя ношъ да заспи, замислила е за 63-я . . .

Изведнѣжъ, неочаквано неприятелската артилерия откри редѣкъ огънь по позицията. Войницитъ бързо хукнаха и зеха мѣстата си.

Отъ врѣме на врѣме свѣсъмъ се чуваше гласътъ на Нейка.

— Баджанакъ, азъ ще сръбна още една чашка. Тоя дяволъ нека си пилѣй снарядитъ. За 63 наборъ! Слушай, дѣдо Сарай, опичай си бръмбазъна, зеръ Бай Ганю хичъ не си игралъ!

Лудъ Гедия.

ВЪ ОТПУСКЪ.

Картечника Колю си отива трети път въ отпуск. Гърдите му сж украсени съ орден за храброст III ст. и съ германския орденъ за заслуга, спечелени при битолския фронтъ.

Сѣда Колю на тѣснолинейката, или както нѣкои обичатъ да я наричатъ диковилковка, по името на изобрѣтателя ѝ. И хвърчи той съ радост къмъ родното село, гдѣто го чака стара майна, жена и четири дѣвци. Домашниятъ му не знае нищо за неговото докождане. Колю не обича да пиши. И, дѣйствиелно, човѣкъ, като види голѣмнитъ му лапи, съ корави пръсти, веднага разбира, че на Коля е полесно да смѣчка двацѣтъ породести англичани на Струма, отколкото да пиши писмо. Тѣ знаеятъ, че съмъ здравъ, а всѣчко друго, като си отида ще разправямъ, казва той на Гошо отъ Звонци, съ когото за пръв път се срѣща въ вагона.

Блѣбенето е главния недостатъкъ на Коля. До Радониръ устата му не спира да мелятъ. За какво ли не разправа той на своитъ сължници! И за голѣмата горѣщина, и за комаритъ, и за високитъ голи бабри, и за нѣвакви страшни отровни змии, които гъмжели около тѣхъ на фронта и много още. Въображенето му се разпалваше и той всѣкигъ нарисувани картини навѣтри за нужно да допълни съ нова подробностъ. Какъ една нощъ сѣдѣли да се издаватъ въ окопнитъ отъ дъждъ и какъ стояли два дни безъ хлѣба, като се разкаляли пѣтищата и обоза не можалъ да дойде на арѣме.

Гошо пъкъ, който на млади години, бѣше падналъ отъ круша и ступилъ раното сж, служеше нестроеви въ единъ отъ интенданскитъ магазини. Той слуша Коля и, като се върна въ село, почна въ кръжката да разправа — каква грозна страна била Македония, гдѣто войнитъ ги хапѣтъ змии, отъ което мрътъ съ стотици и гдѣто толкова много дъждъ вали, че имало войници, удавени въ окопитъ. А пѣтищата така се разкалявали, че хлѣба не достигалъ на арѣме и че по три лапи не ядѣли войнитъ въ недѣлѣта...

И, разбира се, че Гошо разправа всичко това, като че самъ е изпиталъ тия грозотни. Ташко Зидаря и Митре Абѣта стоятъ пъкъ съ него, възмушаватъ се и псуватъ, и редѣ, и законъ...

Въ това арѣме, картечникътъ Колю е въ село и разправа у дома си, на събралитъ се жени и на раѣя си, 15 годишенъ хлапакъ, за работитъ, които ставатъ на бойното поле...

Колю, наистина, е честенъ човѣкъ, нито е самохвалецъ, нито пъкъ обича да лъже, ама нѣ — езика му като се отвърже съ куршумъ не можешъ го стигна! Радостенъ, че е дошълъ до камината си, гдѣто може да хлѣпне, да срѣбне, както си е правилъ въ мирно арѣме, изпада въ едно настроение да разправа, и то все прѣувеличено. Не може, види се, Колю безъ това, или пъкъ не разбира, че неговитъ приказни не заглѣхватъ, а на противъ развѣрзватъ други слаби езици и че негово „ко съмъ“ на края става „осъмъ“! Служителитъ на Коля, чрѣвъ приятели и съсѣди, допълнятъ и почернятъ разправеното, както е прието у насъ въ България. Колю съ широкъ замакъ рисува и теглата въ Македония, и недостатъчното ядене, и кукуруза въ хлѣба, и малариката, която „грѣшка“ мѣса хора, съ една дума всѣчки малки и голѣми тегла, които неизбѣжно войната води съ себе си. И не ше дума, че угриженитъ сърдѣца и уморени мисли на слушателитъ сващатъ всѣчко това много по-страшно, отъ колкото е въ дѣйствителностъ и отколкото го чувствуватъ самитъ войници. Така е.

Отъ участие къмъ войнитъ, хората като чуватъ за теглата и мжнитъ, лесно се настройватъ печално и не рѣдко изпадатъ въ едно състояние, което е близко до отчаяние. То се знай — никому днесъ, когато трѣбва да се разходватъ всѣчки усилия, не е леко, нито дома, нито на бойното поле и нѣма нужда и полза да се вливатъ горчилка и разслаблѣния, но картечника Колю не държи смѣтка за това. Че отъ такива приказки можемъ да чакаме само лоши послѣдци, затова той, може би, и не се догажда!

Отпускаритъ, които отиватъ у дома си, трѣбва да отстраняватъ, до колкото могатъ, тия лоши послѣдци, които оставятъ слѣдъ себе си бършитъ съ своитъ прѣувеличени разказвания!

Въ тѣхна рѣчка е да помогнатъ да се държи на нужната висота въверенността въ силитъ и да подпомогатъ въ расенето на тѣхъ цѣнина, за крайнитъ резултати, увѣреностъ. Никой не иска отъ тѣхъ да украсяватъ дѣйствителността, нито да намаляватъ тия усилия и тѣя работа, които сж легнали върху мощнитъ плещи и душа на войника; — отечественъ дългъ задължава всѣки неустрашимъ и честенъ войникъ да щади настроенята и чувствата на близкитъ и снородницитъ си, чинто нерви днесъ издържатъ тоже лишения и усилнѣта, които войната налага съ своята желѣзна необходимостъ, като помни, че търпѣнието и спокойното понасне трудноститъ, ще гарантиратъ крайния успѣхъ.

Всѣки знае, че и за най-обикновения разговоръ сж необходими два условия — да има уста, която да говори и ухо, което да слуша.

Звуковѣтъ, които се произвеждатъ било отъ уста, музика или други нѣкой начинъ, се прѣдаватъ въ въздуха, раздвигватъ го и въ видъ на вълни (тапази), бързо се разпространяватъ по всѣчки страни, достигатъ до нашето ухо и ние ги чуваме. Колкото звукътъ е по-силенъ, толкова по-далечъ ще отиде и по-ясно ще се чуе.

Тоя начинъ за сношения, тѣй практиченъ за близки расстояния, е непрактиченъ за далечни, защото звукътъ, колкото и да е силенъ, бързо отслабва и ние не го чуваме. Нуждата ни е накарала да търсимъ други бързи и приложими безжични срдѣства.

Всѣки, които сж служили войници, участвали въ маневри и войни, знаеятъ за сигналнитъ флагове и сигналнитъ фенери, които поставяме отъ баиръ на баиръ и съ тѣхното движение или гаснѣне и подпалване си подаваме знаци, съ които се разбираме.

Подобно срдѣство сж използвали и старитъ римляни, които за прѣдаване на важни съобщения отъ Римъ за Цариградъ и обратно, сж имали постове по редъ могили, между двата града, по които сж паляли огньове (по условни знаци). Съобщенията прѣдадени отъ Цариградъ и отъ всѣчки краици на обширната тогава римска империя, само слѣдъ нѣколко часа сж ги имали въ Римъ.

Този начинъ, тѣй бързъ и практиченъ тогава, далечъ не може да задоволи днешнитъ нужди, слѣдъ изнамирането на електрическитъ апарати, телефони и телеграфъ! Човѣчеството се е мжчило да изнамери нови срдѣства за съобщения безъ жици, телове и фѣлбове, за които е нужно толкова срдѣства, хора и материали, и усилията на науката сж увѣчили съ успѣхъ. На хиляди километри днесъ новинитъ се прѣдаватъ по телеграфъ безъ жици! Но какъ? — Тѣй както двама се разговаряме. И тукъ имаме една уста, която говори и ухо, което слуша.

НАУЧНИ

За безжичния телеграфъ.

Едно отъ помощнитъ срдѣства за сигурна и непрѣкъсната връзка въ сѣдърмената война е безжичния телеграфъ. Безжичнитъ съобщения сж и най-старитъ, съ които човѣкъ си служи. Безжичния телеграфъ е чуденъ само за това, защото не знаеме неговото устройство и дѣйствие. Ние не се чудимъ, когато говоримъ или слушаме, защото това е естествено, въ реда на нѣщата, защото тѣй трѣбва да бжде. Ние, обикновено, не си задаваме въпроса защо и какъ става това. Ами каква е, наистина, разликата между тоя обикновенъ начинъ на сношение между хората и безжичния телеграфъ?

Всѣки знае, че и за най-обикновения разговоръ сж необходими два условия — да има уста, която да говори и ухо, което да слуша.

Звуковѣтъ, които се произвеждатъ било отъ уста, музика или други нѣкой начинъ, се прѣдаватъ въ въздуха, раздвигватъ го и въ видъ на вълни (тапази), бързо се разпространяватъ по всѣчки страни, достигатъ до нашето ухо и ние ги чуваме. Колкото звукътъ е по-силенъ, толкова по-далечъ ще отиде и по-ясно ще се чуе.

Тоя начинъ за сношения, тѣй практиченъ за близки расстояния, е непрактиченъ за далечни, защото звукътъ, колкото и да е силенъ, бързо отслабва и ние не го чуваме. Нуждата ни е накарала да търсимъ други бързи и приложими безжични срдѣства.

Всѣки, които сж служили войници, участвали въ маневри и войни, знаеятъ за сигналнитъ флагове и сигналнитъ фенери, които поставяме отъ баиръ на баиръ и съ тѣхното движение или гаснѣне и подпалване си подаваме знаци, съ които се разбираме.

Подобно срдѣство сж използвали и старитъ римляни, които за прѣдаване на важни съобщения отъ Римъ за Цариградъ и обратно, сж имали постове по редъ могили, между двата града, по които сж паляли огньове (по условни знаци). Съобщенията прѣдадени отъ Цариградъ и отъ всѣчки краици на обширната тогава римска империя, само слѣдъ нѣколко часа сж ги имали въ Римъ.

Този начинъ, тѣй бързъ и практиченъ тогава, далечъ не може да задоволи днешнитъ нужди, слѣдъ изнамирането на електрическитъ апарати, телефони и телеграфъ!

Човѣчеството се е мжчило да изнамери нови срдѣства за съобщения безъ жици, телове и фѣлбове, за които е нужно толкова срдѣства, хора и материали, и усилията на науката сж увѣчили съ успѣхъ. На хиляди километри днесъ новинитъ се прѣдаватъ по телеграфъ безъ жици! Но какъ? — Тѣй както двама се разговаряме. И тукъ имаме една уста, която говори и ухо, което слуша.

За уста тукъ служи единъ особенъ апаратъ, въ който се пуца електричество и произвеждатъ силни електрически искри. Отъ тѣзи искри се образуватъ електрични вълни, които бързо се разпространяватъ по всѣчки страни, тѣй както вълнитъ на водата, слѣдъ плѣсъка на камъка и вълнитъ на въздуха при бръмченето на струнитъ или движението на уститъ.

Само че тукъ воднитъ вълни се разпространяватъ съ скоростъ самъ нѣколко метра, звуковитъ съ 330 метра въ секунда, а вълнитъ на свѣтлината и електричнитъ вълни съ 300 хиляди километра въ секунда.

Ако сега прѣкъсваме и пуцаме електричеството въ апарата, то искритъ, ту ше се появяватъ, ту ше изчезватъ, а наедно съ тѣхъ ше се появяватъ и гаснатъ и електр. вълни бавно, по-често или по-редко, си установяваме значитъ — букви и тѣ такъвъ начинъ половината отъ телеграфъ е готовъ. За да може по-далечъ да се прѣдаватъ вълнитъ апарата е съединенъ съ високо обтегнати телове въ видъ на чадъръ — мустаци на безжичния телеграфъ (антена), които всѣки е виждатъ кога е минавалъ покрай нѣкоя безжична станция.

Кое ше е ухото което ше приеме електрическитъ вълни — значи? — Слѣдитъ телове на другата станция (приемната) и телефона. Чрѣвъ особенъ малъкъ апаратъ телефонната слушалка е съединена съ жицитъ-мустаци (антената) на безжичния телеграфъ. Щомъ електрическитъ вълни стигнатъ и минатъ прѣвъ жицитъ, образува се електрически токъ, който мизва прѣвъ телефона и ние слушаме подаденитъ знаци-букви, записваме ги и телеграмата е готова! Ако сега втората станция иска да прѣдаде нѣщо на първата, то двѣтъ станции откачатъ жицитъ и ги закачатъ обратно — първата съ телефона, а втората съ искрови апаратъ.

Така ние получаваме бюлетинитъ всѣки денъ отъ Берлинъ, Парижъ и Малта.

Расстоянието, на което може да прѣдава една станция, зависи отъ нейната сила и голѣмина; тѣй както тоя, който е по-силенъ и извика по-силно го чуватъ по-далечъ, и както една електрическа лампа свѣти по-далечъ отъ една обикновена свѣщъ. Телеграмитъ отъ една безжична станция могатъ да се приематъ отъ всѣчки близки безжични станции и, ако искаме да прѣдадемъ нѣщо тайно, трѣбва да го прѣдадемъ съ тайни знаци. Това е и неудобството на безжичния телеграфъ.

Съ помощта на безжичния телеграфъ може да се прѣдава телеграми на расстояние 6,000 — 7,000 километра. Не е чудно че скоро науката ше ни донесе по-нови и по-голѣми изненади въ тѣя областъ.

Така ние получаваме бюлетинитъ всѣки денъ отъ Берлинъ, Парижъ и Малта.

Расстоянието, на което може да прѣдава една станция, зависи отъ нейната сила и голѣмина; тѣй както тоя, който е по-силенъ и извика по-силно го чуватъ по-далечъ, и както една електрическа лампа свѣти по-далечъ отъ една обикновена свѣщъ. Телеграмитъ отъ една безжична станция могатъ да се приематъ отъ всѣчки близки безжични станции и, ако искаме да прѣдадемъ нѣщо тайно, трѣбва да го прѣдадемъ съ тайни знаци. Това е и неудобството на безжичния телеграфъ.

Съ помощта на безжичния телеграфъ може да се прѣдава телеграми на расстояние 6,000 — 7,000 километра. Не е чудно че скоро науката ше ни донесе по-нови и по-голѣми изненади въ тѣя областъ.

Учете нѣмски.

1. Wo ist der weg für dieses Dorf? (Во ист дер вег фюр дизес дорф?) — Гдѣ е пѣтя за това село?
2. Der Feind geht forvertz (дер файд геет форверц) — Неприятеля настѣпва.

Не ходи никога безъ откритъ листъ подписанъ отъ командира на частитъ.

Види внимателно! Изпразненъ ного прѣдъ непознатъ.

Да хвалитъ хубавитъ работи е все сжщо да участвуващъ въ тѣхъ.

Печатница на фонда 2. армия
Редакторъ Поручикъ Н. Георгиевъ.

Български притчи.

1. Бжди бързъ да слушашъ, а бавенъ да отговаряшъ.
2. Който се бои отъ врабцитъ, просо не сѣе.
3. Не яде Димо ере кога не ямѣри.
4. Отъ правото вземане на човѣка, дявола взема половината, а отъ кривото — всѣкото, ведно съ човѣка.
5. Отъ чуваното до виденото е много далечъ.
6. Свекървата забравя, че и тя е била нѣкога сваха.
7. Трезвенъ го мисли, пиянъ го дума.
8. Хубава жена, хубаво вино — достове много.
9. Ситъ да гостишъ, богатъ да даришъ, тежко е.
10. Празенъ ходи, празенъ не сѣди!

ВѢСТНИКЪ НА ВТОРА АРМИЯ

Ръкописи и писма се изпращатъ чрезъ полковитѣ кореспонденти до Редакцията въ Щаба на 2. Армия.

НОВЪ УДАРЪ.

Отдавна голѣмиятъ руски колосъ прѣтърпѣ удари, сждбоносни за неговото политическо и икономическо бъдеще. Отъ день на день Русия търпи поражение и она, които направляватъ нейната политика и се вслушатъ въ отчаянитѣ гласове на Парижъ и Лондонъ, се виждатъ все повече и повече застрашени и изложени прѣдъ своитѣ съотечественици.

Въ момента, когато въ Петроградъ се разглеждаше дѣлото Сухомлиновъ, което хвърля мрачна свѣтлина върху днешното временно правителство, когато въ Москва се все известната революция на всички руски корпорации за побѣдоносно донакарване на войната, и когато туку-що японцитѣ — единъ естественъ врагъ на Русия — се настаняватъ съ свои полкове въ Сибирь, телеграфитѣ разнесе новината за падането на Рига въ рцѣтъ на сѣверната Германска армия. Побѣдоносни полкове навлизатъ въ едно отъ най-чувствителнитѣ мѣста на Русия — Рига е на пята за Петроградъ — и рускитѣ войски отстъпватъ, като рушатъ и палатъ, прилагайки старата система на Кутузова, да опожаряватъ и да оставятъ въ рцѣтъ на противника развалини, макаръ и съ това да се руши плодътъ отъ културата на цѣли столѣтия. Рускиятъ колосъ е получилъ новъ ударъ въ своята нещастна глава, хиляди бедомни жители сж послѣдвали рускитѣ отстъпващи полкове, тежестъ за врѣменното руско правителство, прѣдоставени на неговитѣ грижи за подслонъ и продоволствие. Източнитѣ руски провинции — цѣлиятъ Сибирь — е въ рцѣтъ на японцитѣ. Въ сждното врѣме Дунавската армия стои надвѣсена надъ Серетъ и при Карпатитѣ надъ най-плодородната руска област, Бесарабия. Румънското правителство се е спасило на единъ отъ брѣговетѣ на тая нещастна страна и южнитѣ руски губернии се пълнятъ съ бѣжанци отъ всички ромънски краища.

Кой е въ състояние да тури редъ въ настѣпния въ Русия хаосъ?

Ще бжде ли въ състояние мин. прѣдсѣдателятъ Керенски да повдигне духа на руската армия, да усилитъ нейната техническа и душевна мощъ, слѣдъ тежитѣ ѝ поражения и политическото фиаско, което той вече за 2 и 3 пѣтъ прѣтърпѣва? Отъ кждѣ ще намери срѣдства да се бори противъ всички онаи сили, които растатъ въ Русия отъ день въ день? Дѣлото Сухомлиновъ разкрива, че бившиятъ руски царъ не е виновенъ за почването на войната и че е имало други, странични влияния, които сж били мѣродавни. Най-силниятъ козъ, слѣдователно, въ рцѣтъ на врѣменното руско правителство за новосъставената властъ и новия редъ на нѣщата пада. Дѣйствително, съглашенскитѣ печатъ ще се помъчи, както изглежда, да изгладитъ впечатлението отъ тия разкрития и ще вземе въ услуга всевъзможни измислени фрази и успокоения.

Но истината по този въпросъ ще създаде настроение. Отъ друга страна конгресътъ отъ прѣдставители на всички руски организации въ Москва, който взе една обща революция за съгласие и единение, показва въ сждностъ, че има несъстоятелностъ и раздвоение въ основитѣ, върху които се крѣпи правителството на Керенски. Единъ признакъ за това бѣ заплашителниятъ тонъ, съ който говори мин. прѣдсѣл. при откриване на конгреса.

При такова едно положение на хаосъ въ вътрѣшното и външното положение на Русия е ясно, какво съкрушително впечатление ще направитъ и какво понижено настроение ще създадатъ новитѣ велики успѣхи на нашитѣ съюзници на сѣверния фронтъ, както у сама Русия, тъй и у другитѣ държави на Съглашеннето, и потикъ къмъ какви нови усилия на отчаяние ще бждатъ тѣзи събития за Керенски и неговото правителство — да се спасятъ отъ корабкрушение — което не ще се забави да дойде.

Единъ отъ главнитѣ врагове на нашия свещенъ съюзъ, Русия, бързо се разлага и скоро ще бжде изтласканъ отъ строя.

НАПРѣДЪ КЪМЪ ВЕЛИЧАВИ ПОБѢДИ!

(По случай падането на Рига).

Напрѣдъ! къмъ величави побѣди — всрѣдъ куршуми и гранати — ний вървимъ.

Прѣдъ насъ многоглаво ехидно чудовище, разтворило разплѣнени уста, бѣсно свирѣла ѝ съска... Свѣткавици и гръмове най-страшни разтресватъ цѣлия хоризонтъ. Ний вървимъ; за насъ нищо не значатъ прѣгради.

Къмъ побѣди сияйни вървимъ. Ехидно съглашенско чудовище, ти жадно си за повече кръвъ, за повече плачове и сълзи. Желание демонско кипи — въ най-черенъ трауръ свѣтътъ да покрешъ. И ми слишъ ти да убиешъ духа, въ жедѣнитѣ ни гърди.

Вижъ! Ний вървимъ, носимъ се съ бързината на вихръ. И не смущава ни бесилиниятъ ти бѣсъ.

Къмъ величави побѣди — всрѣдъ куршуми и гранати — ний вървимъ. Мечъ огненъ въ рцѣтъ ни дѣли. Съ вѣра въ своята мощъ, съ жаръ неугасимъ въ очи, ний вървимъ... И чакаме! великия денъ — тоя мечъ въ сърдието ти право да забиевъ, о хищно, нещастно чудовище...

Напрѣдъ! всрѣдъ куршуми и гранати, къмъ побѣди величави ний вървимъ!

редникъ Вълчановъ.

ИЗЪ ЖИВОТА НА ЧАСТИТЪ.

3-а батарея при село ... на 10 Септ. 1916 г.

Батареята е на позиция 1 1/2 км. сѣверно отъ с. ... и бѣше се окопала толкова, колкото е възможно да се правятъ окопи отъ пѣськъ, а пѣхотата бѣше разположена прѣдъ селото.

Още съ разсъване на 10 септ. 1916 год. английскитѣ полски и тежки батареи откриха огънь. Трета батарея, сгушила се задъ царевичитѣ, съ притаенъ дѣхъ чака моментъ. Наблюдателитѣ, срещили очи въ биноклитѣ, не изпускатъ изъ погледа си и най-малкото противниково движение. Английскитѣ батареи цѣлъ день не млькнаха, и постепенно усиливаха стрѣлбата си. Къмъ 4 ч. сл. пл. отъ къмъ р. Струма противникови пѣхотни вериги се понесоха по посока на с. ... Батареята напустила своето мълчание и обся съ шрапнели настѣпващитѣ вериги.

Англичанитѣ това и чакаха: три полски и двѣ далекобойни батареи сж една видима неравностъ и надмънностъ се струпахъ върху нашата полска батарея. Огънитѣ имъ е точенъ и унищожителенъ. Отъ дима на шрапнелитѣ на полскитѣ батареи се образувя цѣлъ облакъ надъ насъ. Снарядитѣ пѣкъ на далекобойнитѣ батареи пристигатъ съ голѣмъ шумъ и като ударятъ земята, произвеждатъ оглушителенъ трясъкъ. Тѣ дъл-

бавятъ голѣми ями, извърлятъ на горѣ много прѣстъ и засипватъ и хора и орджия. На всички страни фучатъ парчета. Прахъ, димъ, пѣмъци, барутъ, орджия, стомана и хора — всичко се е смѣсило. Земята кѣнти. Командитѣ едва се чуватъ, но за това пѣкъ бързо се изпълняватъ.

На офицерския кандидатъ Бъчеваровъ, младо нежно момче, току-що пристигнало отъ военното училище, съ полетъ на балкански орелъ и жадно за слава и подвизи, окоето не трѣпва. Днесъ той прѣвъ пѣтъ влиза въ бой, прѣвъ пѣтъ чува зловѣщото свирене на снарядитѣ, прѣвъ пѣтъ вижда прѣдъ кракѣте си грамадитѣ ями, образувани отъ тежитѣ снаряди, но не се смущава. Като го гледа човѣкъ отъ страни би си помислилъ, че това е нѣкой старъ изпитанъ ветеранъ отъ Шипка, Сливница, Чаталджа или Калиманца.

Падането на снарядитѣ не само че не прѣдизвиква у него и най-обикновеното чувство за самосъхранение, но възбужда любопитство: гледа ямитѣ, гледа кждѣ сж ударенъ орджията, отива ту при единъ, ту при друготоорджие, да насърдѣва войничитѣ, провѣрява диннитѣ и слѣди за точното имъ изпълнение. Мѣрзавтъ С. Стоименовъ не спрѣ да върши своята опустошителна и противника работа. Той съ, свонитѣ свѣ-

МАСШАБЪ ЗА ИЗМЪРВАНЕ РАССТОЯНИЕТА ПО КАРТАТА

Когато липсва сантиметрова линейка, за измерване по картата могат да служат:

1. Нашата никелова монета 20, която има диаметър 22 м. м.
2. Никеловата монета 10 ст., която има диаметър 20 м. м.
3. 20 левовата банкнота има диаметър си страна 155 м. м., а ширината — 100 м. м.
4. 10 левовата банкнота има диаметър си страна 140 м. м., а височината — 90 м. м.

Така че напр. при масштабъ на една карта отъ 1 : 20,000, съгответните постоянни мърки ще се измерват по картата следните расстояния:

1. Съ 20 ст. никелова монета 20,000 по 22 равно 1,000 метра.
2. Съ никелова 10 ст. 20 по 20 равно 400 м.
3. Съ 20 лв. банкнота 20 по 155 равно 3,100 метра и т. н.

За да имашъ постоянна мърка за дължина при себе си, измери и запомни веднъжъ за всички дължината на диаметъра на часовника си, дължината на джебното си ножче, коричитъ на книжката за документи, гребена си, дължината на ставитъ отъ пръститъ на ржката и др.

Тия мърки могатъ никога да ти потребаватъ.

ДО КОРЕСПОНДЕНТИТЕ

Редакцията моли всички кореспонденти да развиятъ по-енергична дѣятелностъ и събератъ материалъ за хумористичното списание, което се предполага да излезе въ първото число на октомври. Всѣкакви остроумни анекдоти, комични сцени, карикатури, стихотворения, надъ които нашия войникъ — читателъ ще може да се посмѣе, съберете и веднажъ изпратете въ редакцията.

Редакцията моли да ѝ се прѣпращатъ по-често кореспонденции и отгѣла въ вѣстника 2 Армия: „Из живота на частитъ“ и да ѝ се указва, кой отгѣлъ отъ вѣстника би трѣбвало да се засилава, по мнѣнието на болшинството отъ читателитъ.

отъ мѣстата въ Ромжния, окупирани отъ царскитъ войски.

„Тайно“ съобщава, че прѣдстоящата нова постѣпка на палата за миръ има за цѣль непосредствено произнасяне на всички воюващи по вѣрса за мира.

Въпроса. Вѣстникитъ поздравляватъ завземането на Рига, като ново блестящо доказателство за силата на Германия и съюзникитъ ѝ.

Падането на Рига, отъ една страна, е голѣмъ успѣхъ съ стратегическо значение, а отъ друга страна тежкъ ударъ; нанесенъ на руситъ и горчиво разочарование за западнитъ сили, които хранеха надежда, че тѣхното общо настѣпление ще наддѣлѣе централнитъ сили.

По свѣдѣние 2-а бесарабска дивизия въ Македония се е откъзала да отиде на фронта, като е заявилъ, че не желае да служи на завоевателнитъ цѣли на съглашенieto и поискала да бъде изпратена тутакси въ Русия. Генералъ Сарай е отишълъ въ шаба на дивизията, съвѣщавалъ се е съ офицеритъ, слѣдъ което е заявилъ на войскитъ, че Керенски е взелъ отново смъртно наказание и въ случай на неподчинение щѣло да се прибѣгне до крути мѣрки. Сега руситъ сж на първата линия и задъ тѣхъ сж поставени картечници и орджия.

Учете нѣмски.

1. Wie gehst? — Danke, sehr gut. (ви геецъ — данке, зер гут.) — Какъ си? — благодаря, много добръ.
2. Und Ihnen? — gleichfalls. (унд ѝнен? — глайхфалс.) — А Вий? — сжшо тѣй.
3. Das ist das erste Regiment (дас ист дас ерсте регимент.) — Това е първи полкъ.
4. Lieb mich und die Welt ist mein (люб мих унд ди вельт ист мейн.) — Люби ме и свѣтътъ ще бъде мой.

Пази повѣрената ти тайна, при каквито условия и да се намирашъ!

цитъ. Всрѣдъ тая безукоризнена служба на родината, една неприятелска граната се прѣсна близо до него и го повали смъртно раненъ. Друго парче профуча и се забави въ гърдитъ на най-веселия и смѣлъ мѣрачъ Стоянчо Стоименовъ. За мигъ духътъ на останалитъ войници се поразколеба, но отъ енергичниягъ гласъ на командира, който стоеше близо до батареята, войникитъ си подѣха работата и изглеждъ не обръщаха внимание на станалото. Стоянчо Стоименовъ по коремъ се довлече до командира и и му каза:

„Г-нъ капитанъ, мене ме раниха, азъ ще умра, ама си отжистихъ. Отъ Васъ нищо не искамъ, дайте ми малко вода да пия.“

Командирътъ, вършейки своята работа, му подава манерката си и заповѣда да го прѣвържатъ и отнесатъ назадъ. Въ болницата при операцията се е поиналъ.

Батареята си набави снаряди, пристига и подкрѣпа на пѣхотата. Дава се заповѣдъ да се атакува противника и да се завладѣе селото. Батареята, безъ да обръща внимание на противниковата артилерия съсредоточа огъня си въ английската пѣхота. Следъ тази малка артилерийска подготовка, нашата пѣхота се вдига и и смѣло настѣпва къмъ селото. Английскитъ аериги се разколебаха, неможатъ да одържатъ напора, раздвигаватъ се ту въ дѣсно ту въ лѣво, докато най-сетнѣ обръщатъ гръбъ и въ бѣгство налушчатъ селото, а нашата пѣхота зае дървата си позиция.

Поручикъ И.

ПОЛОЖЕНИЕТО.

ВОЕННО

На западни фронтъ военната дѣйностъ се съживява.

На италинския фронтъ се водятъ боеве около Монте Самъ Габриелъ. Всички италински атаки сж отбити.

На источния фронтъ руситъ сж отхвърлени задъ рѣката Ау. Градътъ Дюнионде е взетъ отъ германцитъ и настѣплението върви съгласно плана.

Македонски фронтъ. Нѣма промѣна въ положението.

ПОЛИТИЧЕСКО.

Българското правителство е отправило до съюзникитъ и неутрални правителства протестъ противъ варварското третиране отъ страна на ромжиската власт на българитъ, отвлечени отъ Добруджа, като заявява, че ако не добие удовлетворение ще бъде принудено да прибѣгне къмъ репресалии къмъ ромжнитъ, взети

СЕСТРА МАГДАЛИНА.

Слънцето догаря съ прощалнитъ си виолетни лъчи по стѣклата на голѣмитъ здания. Прохладенъ вѣтрецъ отъ сѣверъ леко люлѣе клончетата на липитъ прѣдъ болницата и шепне нѣщо на листата.

Сестра Магдалина, надѣвсена надъ прозореща, е впила погледъ въ икрящия металически кръстъ на „Са. Богородица“ и тежка, неподвижна мисль, като камъкъ, дари мозъка ѝ. „Какъ можа да стане това?“ си мисли тя. „Какъ се рѣши той? Боже! Боже!“

Недържана мжка въ заденихъ въздишки излиза изъ гърдитъ ѝ, а вълуръ сърдцето ѝ играе въ възлине и трѣвога.

Чу тя какъ пружинитъ на кревата въ ставата прошумяха и болезненъ въздишка на спация, прѣзъ сънъ, изпльни ставата.

Тя нервно отскочи и се спря съ очи къмъ кревата.

Тамъ лежеше ранениятъ поручикъ, съ тази хубава глава, съ меки черни коси, легнали, като крило, върху бѣлата възглавница, заспалъ слѣдъ двудневни мжки и страдания.

Тя впи погледъ въ спация. „Защо „той“ не е на негово мѣсто, си мисли сестра Магдалина и съзли изпълнятъ очитъ ѝ. Бийкъ стояла до него, плакала бихъ отъ радостъ, че „той“ — моя милъ близкитъ Колю, е раненъ! Близала бихъ кръвта отъ раната му, умрѣла бихъ до него... Какво направилъ той? И защо? И колкото повече гледаше тя лицето на поручика, толкова по-голѣма тежестъ лѣгаше на душата ѝ.

Тя наново тихо се приближи до прозореща и, като не бѣше въ съ-

стояние да удържи потока отъ слъзи, наклони се, и тѣ като дъждъ въ есенна нощъ, закапаха и колкото повече текеха, толкова въ душата ставаше по-тъмно и по-студено.

Тя се сепна, когато чу гласа на болница.

Сестро, моля ти се, не е ли донасяна още пощата?

Набързо прѣмина сестра Магдалина прѣзъ стаята, съ глава дигната, за да скрие разплеканото си лице и каза:

— Сега ще видя. Повече отъ четвъртъ часъ мина, тя се не връщаше.

Уморения поручикъ наново задръма. Когато тя се върна, той я не усѣти.

Тя положи донесеното писмо до столчето на поручика и пакъ отиде до прозореща.

— Сестра, годеница или жена, но какво шастие е за тѣхъ, като знаятъ, че той е раненъ тамъ, гдето всички се борятъ!... Какви сж оци има той! Вижда се, че е било лице срѣщу лице съ смъртта и се е отдавалъ въ ржцѣтъ на Бога, безъ ропотъ, като Исаака.

Мислитъ ѝ се възжсваха, а съзитъ неудържимо текеха...

Сестра Магдалина постѣпи въ болницата, слѣдъ като узна, че годеникътъ ѝ, войникъ отъ X. полкъ, се е прѣдѣла на неприятеля.

И какви мжки изпитваше тя, като гледаше на ранениятъ герон, които я окръжаваха! Сѣкашъ по-черенъ по-грозенъ изглеждаше образъ на любимия ѝ нѣкога Колю, сегашенъ бѣглець.

И само душата на жената, която е обичала, може прѣдъ жертвеника на умрѣлата, загинала любовъ да пролива толкова много и тѣй горѣщи слъзи.

Редакторъ Поручикъ И. Георгиевъ.

ПОЛОЖЕНИЕТО.

ВОЕННО

Западен фронт. Силите артилерийски огън само при Вердюан. По другите места владее сравнително затихне.

Италиански фронт. Неприятелските въздушни атаки срещу открития град Триест сж вече ежедневни събития.

Боевете по южната част на плоското възвишение Карст продължават. Напразно италианците се стремят да завземат отново загубеното пръз послѣдните дни. Искри тѣхни атаки сж отбити от хрибритѣ австро-унгарски войски.

При Монте-Сан-Габриеле борбата се води съ извънредно голѣмо ожесточение. Италианците не обръщат внимание на голѣмитѣ си загуби. Австро-унгарскитѣ войски отбиха 10 атаки по сѣверния склонъ и една ожесточена атака по западния склонъ на този важенъ стратегически пунктъ съ голѣми за италианците загуби.

Отъ 19-и Августъ въ боевете при Изонцо австро-унгарскитѣ войски сж плѣнили 500 италиански офицери и 18000 войници.

По кървави жертви единадесетата италианска офанзива не отстъпила на по-раншиятѣ най-крѣвопродитни боеве.

На катонски фронт. Споредъ послѣдни свѣдѣния, фронтътъ при Рига е билъ пробитъ на едно протежане отъ 60 версти.

На 4 Септември прѣзъ цѣляна денъ германците продължила настѣпленieto си, съ цѣль да прѣхлонатъ желѣзнопътната линия Рига — Венденъ.

Германската кавалерия прѣслѣдва непрѣстанно бѣгашитѣ руси. Паленето на селата отъ послѣднитѣ причинява опустошение на страната и остава безъ подслонъ населението тамъ, безъ да спира германското енергично настѣпление.

Германската флота се е появила въ рижския заливъ и съдѣйствува на настѣпленieto на Германскитѣ сухопътни войски.

Македонски фронт. Нищо ново за отбѣлзване.

Подводна война. Споредъ официални съобщения, въ сѣвернитѣ запрѣтени зони сж потопени нови 40,000 тона бруто. Между потопенитѣ параходи има и английски въоръжени параходи.

ПОЛИТИЧЕСКО

Будапеща. — Една делегация отъ български офицери пристигна тукъ да е съставила комисията за подпомагане на българския червенъ кръстъ.

Вашингтон. Министерството на външнитѣ работи съобщава, че съединенитѣ щати не сж искали отстраняването на Хоенцолерската династия, като условие за мирни прѣговори. Америка щѣла да бѣде доволна отъ въвеждането на вътрѣшни реформи въ Германия, които да гарантиратъ искренностита ѝ спрямо другитѣ народи. Не се желавало прѣдписване опредѣлена форма на управление въ Германия. Америка щѣла да рѣши сама, дали въведенитѣ въ Германия реформи съставляватъ достатъчна основа за залочване мирни договори.

Стокхолмъ. Шведска Тел. Агенция. Хаазе, Ледбуръ и Издухареъ пристигнаха въ Стокхолмъ за да пристигнатъ на Циммервалдската конференция, която залочна вчера при закрити врата. Въ конференцията участватъ германски, руски, ромѣнски, финландски и скандинавски делегати.

Скандинавската преса е измѣнение, че телеграмата за гласуването противъ Стокхолмската конференция на конгреса въ Блэкпулъ (Англия), разгласена такъ охотно прѣди няколко дни отъ войнственитѣ английски вѣстници е тенденциозна. — Истината е, че конгресътъ не е искалъ да се изкаже противъ конференцията.

Лондонъ. Агенция „Райтеръ“. Нищо не е извѣстно за изпращането на японски войски въ помощъ на Русия. Нито единъ войникъ не е пристигналъ въ Манджурия. Относящитѣ се до това извѣстия отглеждатъ да сж измислени.

Германскитѣ официозенъ в-къ „Норддѣйче Делегане Цайтунгъ“ публикува дѣйствителния текстъ на оговора отъ прѣзидента Уйлсонъ на папката нота, както и фалшификацията направена въ този документъ отъ агенцията „Хавасъ“. Сравнението показва, че официалната французка агенция е охастрила дълги важни пасажки, съ които Уйлсонъ одобрява Папската нота и спомяна за свободата на моретата, като пъкъ напротивъ е вмѣннала остри нападки по адресъ на Централнитѣ сили.

Популярниятъ в-къ „Верлинер Тагеблатъ“ забѣлзва по този поводъ, че отъ направената фалшификация на агенцията „Хавасъ“ трѣбва да се заключи, какъ се посрѣща американския отговоръ въ Франция.

52 прѣстенчета, сж били продадени въ 2-ра Езонъ - разпрѣдѣлители на болница за 558 лева за „Фондъ 2 Армия“. Сумата е събрана и изпратена на фонда отъ началника на болницата.

СИСТЕМА ПОАНКАРЕ

Подъ това заглавие „Дрезденеръ Нахрихтенъ“ гише за френския прѣдседател на републиката:

„Всѣки, който познаваше прѣди 6 години малкия тлъстичкъ адвокатъ въ Барльодукъ лично, никога не щѣше да помисли, че този човекъ нѣкога ще може да води своя политика. До 1912 год. Поанкаре принадлежеше къмъ числото на депутатитѣ, които прѣдпазливо се държатъ по стрѣдата, които никога не желаятъ да възбудятъ неприязненостъ и които чрезъ това, че въ рѣшителния моментъ се пазагъ, умѣятъ да възбудятъ впечатлението, какво тѣ биха могли да го извършатъ по-добрѣ отъ хората, които прѣдъ очитѣ на всички се измъчватъ и бламиратъ. Никога Поанкаре напр. не е извършилъ нѣщо като финансовъ министръ; но той критикуваше другитѣ извънредно духовито, сполучливо и съ изобилна риторика. Слѣдствието отъ това бѣ, че той се смѣташе за най-голѣмитѣ „финансовъ гений“ на Франция. Никога Поанкаре не се е проявилъ и като писателъ; но тъкмо затова той единъ денъ дойде въ академията. По въпроситѣ на външната политика Поанкаре винаги се показваше особено остроженъ. Ако нѣкога той се изкажеше, това ставаше въ единъ твърдъ умѣренъ и примирителенъ смисълъ. Той изглеждаше да е единъ призъреникъ на онази политика на Рувио, която — безъ да забраза Елзасъ и Лотарингия — бѣ готова за едно мирно съжитие.

Вѣстникътъ изтъква слѣдъ това факти, отъ които се вижда, че Поанкаре е билъ въ сжщностъ единъ краенъ шовинистъ.

Не е важно, че Поанкаре може да падна, а е важно да ли Системата Поанкаре (френскитѣ шовинизъмъ) ще остане да съществува.

СЪЗХОРИ

Веригаръ се пощи.
— Има ли много? го пита ко-мандирътъ.
— Само една е моя, другитѣ сж дошли на гости.

Сарай пита:
— Колко плѣнника вземѣ вчера? Началникъ шаба му подава досесението

Сарай чете:
„Взети плѣнници на 3 септ.:
I бригада взела II бр. III бр. VI бр.
плѣнници взела взела взела
I 0 0 0
— Добрѣ, казва Сарай. Съоб-
щете за тия 1000 плѣнника!“

Учете нѣмски.

1. Struma ist ein Fluss. (Струма ист айн флуц) — Струма е рѣка.
2. Der Weg nach Seres ist sehr gut. (Дер вег нах Серес ист зер гут) — Пътътъ за Сересъ е много добъръ.
3. Ich gebe, bu gibst, er gibt Wir geben, ihr gebt, sie geben. (их гебе, ду гист, ер гит, вир гебен, ир гент, зи гебен) — азъ давамъ, ти давашъ, той дава, ний даваме и. т. н.
4. Einigkeit macht stark. (айникхайт махт шарк) — Съединението прави силата.

Доходи на „Фондъ 2-а Армия“.

1. Отъ пожертвувания съобщени въ брой 2-и 431472'15
 2. Отъ експлоатация на военната бозаджийница въ Св. Врачъ. . . 2479'38
 3. Отъ експлоатация на дюкянчето при 7 пар. колона . . . 1090'95
 4. Отъ продажба на книгата „Ликуй Вардаръ“ 2709.—
 5. Отъ продажба на прѣстена „2-а Армия“ . 2805—
 6. Отъ лотария и др. 1448'40
- Всичко . . . 442004'88

СИНИТЪ ОЧИ.

Бал не е толкова лошо на фронта, кога нѣма сражения и кога вѣтъ е прогонилъ мукитѣ и горѣщитѣ нѣгдѣ къмъ пѣстрокожитѣ войски на младоженеца Сарай.

Въ такива дни, изтегнати на заветѣ въ нѣкой окозъ, азъ пращамъ мисълта си въ отпускъ безъ билетъ, а тя като лѣтоизитѣ надъ менъ лети, лети по познати ирвищи и ми припомна все минали работи.

Най-често я пращамъ въ Пловдивъ. Тамъ до градската градина има улица, а въ улицата № и къща, а въ къщата двѣ сини очи.

Не помня, обичахъ ли синитѣ очи, или ги ненавиждахъ, но помня, че тя

свирѣше понѣкога само за менъ околно прилазваше съ часове само съсь менъ.

Въ къщата освѣнъ синитѣ очи имаше и една стара госпожа съ изгледъ вѣчно сърдитъ и понѣкога единъ приятелъ отъ дѣтнство и още мжжѣтъ на синитѣ очи. Каквал чувстазъ изпитавахъ спрямо мжжа не помня, но приятелътъ отъ дѣтнство ми бѣ умразилъ и ненавиственъ, макаръ нищо да не ми бѣ направилъ. Човѣшки работи, иди ги разбира!

Лети мисълта ми въ отпускъ безъ билетъ и азъ спомнямъ, че синитѣ очи бѣха дяволски и често се заб-

няваха отъ червена шапчица съ голѣмо седефено копче отпрѣдъ.

У синитѣ очи имаше градина съ рози, но старата госпожа ни напомняше, че розитѣ не бива да се късатъ, че това не сж цвѣта, като други цвѣта, че откъснати тѣ леснѣ въхнатъ, и ние възрахме старата баба и само ги гледъ ме и никога не късвахме . . .

Синитѣ очи обичаха цвѣтата и азъ често мжкнѣхъ у тѣхъ по цѣли снопове клонки, листа, цвѣтове; но гѣ имаха дѣшъ навикъ: туряха цвѣта на края на масата, не ги галѣха, не ги цѣлуваха, нищо не имъ шепнѣха (макаръ цвѣтата да знаятъ така хубаво да приказватъ), а отваряхъ една кутия съ много мазни бои и сваляхъ съ четка въ рѣка да създазагъ на книга бездушни цвѣта — затова азъ бѣхъ почналь напослѣ-

дѣкъ да мразя малкѣ синитѣ очи

А независимо отъ това азъ ги мразѣхъ и за дѣто не ми давахъ покой, за дѣто ги снѣмувахъ денѣ и нощѣ и за дѣто понѣкога не спѣхъ съсь седмици.

Но дойде войната, врѣмето и азъ бѣхъ почналь да забравямъ синитѣ очи и да не бѣлнувамъ за тѣхъ но днесъ вѣстникътъ ми донесе новината, че приятелътъ отъ дѣтнство се содигалъ (има хора, които и кога е война се женатъ) и менъ ми стана жалъ за синитѣ очи:

— Ще плачатъ, казавъ си азъ. И макаръ да ми бѣше драго, че ще плачатъ, мисълта ми взе отпускъ и замина за Пловдивъ да ги утѣши. Да-ли нѣкага синитѣ очи ще ми се отплатятъ за тая утѣха?

Острова, 917. Христо
Редакторъ Поручикъ Н. Георгиевъ.

ВѢСТНИКЪ НА ВТОРА АРМИЯ

Ръкописи и писма се изпращатъ чрезъ полковитѣ кореспонденти до Редакцията въ Щаба на 2. Армия.

СЪДЪРЖАНИЕ:

- — Враговетѣ ни губятъ на всѣкъдѣ.
- Ст. подофицеръ Г. Д. — Нуждата отъ образователни курсове.
- Земболънар Цариградски. — Значението на збоитѣ.
- Д-ръ Н. Тухваровъ. — Сѣнката на Самуила. (Подлистникъ).
- Телеграмъ.

занятия на сивдѣтелитѣ ударила по главата английската дипломация, която най-много се мъчеше да докаже, че Германия е прѣдизвикала войната. Тази дипломация още не се е опомнила отъ удара и до сега още нищо не е казала по разкритията.

Та и какво може да каже, когато бившиятъ Началникъ на Генералния штабъ, генералъ Янушкевичъ, прѣдъ сѣда заяви, че е лъгалъ германския воененъ аташе. Той го увѣрявалъ, че нѣма да има руска мобилизация, когато укаватъ за мобилизацията е билъ въ джоба му.

Сѣдшиятъ генералъ си признава прѣдъ сѣда, че заповѣдта на руския царъ да се спре започнатата мобилизация е била скрита отъ военната партия.

И тъй истината полека но сигурно си открива път: Австрия попуска смѣтка отъ коварната си съсѣдка Сърбия за позорното убийство въ Сараево. Въ това врѣме подъ прѣдлогъ на този конфликтъ всички врагове на централнитѣ сили започватъ да се готвятъ да се нахвърлятъ върху тѣхъ.

Германскиятъ императоръ моли руския царъ да прѣкрати мобилизацията въ името на мира. Рускиятъ царъ дава заповѣдъ за прѣкратяването, но върхъки тази заповѣдъ мобилизацията продължава.

Чакъ тогава централнитѣ сили грабватъ оръжието за да се запаятъ отъ хищнитѣ врагове.

А давятъ се тѣ, като биятъ враговетѣ въ собствената имъ територия!

Разкритията въ руския сѣдъ още единъ път доказватъ че правото е на наша страна. А побѣдитъ на централнитѣ сили доказватъ че Богъ е съ правото и съ насъ!

Ако забѣлжнитѣ цивилно лице около своята частъ, манаръ да не си на пость, провѣри го, кой е и какво търси! Провѣри или ли блдетъ! Ако нѣма — отведи го при началника!

НУЖДАТА ОТЪ ОБРАЗОВАТЕЛНИ КУРСОВЕ

Между нашитѣ войници има голямо число съвсѣмъ неграмотни, а има и неграмотни, на които грамотността се състои въ по-вечето случаи едва да пишатъ нѣколко думи, докогато настипото е още мокро, тъй да се маки. Малкото пъкъ число шестливци, които могатъ свободно да четатъ и пишатъ, писмено така се изказватъ, че много пъти човѣкъ не може и да ги разбере. Нѣма нужда върху това много да се приказва: стига само да прочетемъ нѣколко войнички писма съ прѣдлопотнитѣ: „Днесъ, като си се събихъ за тебе, рекохъ да ти напиша това кратко писмо...“ „И много здраве и отъ мене на бащи ми, и много здраве на майка ми и пр.“ и най-послѣ на края, нѣкакъ гузно, гузно: „... И на моята стопанка.“ — за да се убѣдимъ колко грамотността е недостатъчна у нашия войникъ.

Особено неграмотни сж войничитѣ отъ нова България: Г. Джумайско, Петришко, Д. Хисарско, Мелнишко, Неврокопско и пр., а въ тиловитѣ части на II. Армия има много войници отъ тѣзи мѣста, та би трѣбвало да се обърне особено внимание за усвояване българската писменостъ отъ тѣхъ. По този начинъ ще имъ се отвори прозорецъ за българска национална култура и ще се усили национално-о имъ съзнание. Веднажъ постигнато това, тѣ ще станатъ добри проводници на българизма средъ населението отъ тѣзи покрайнини.

Да се даде възможностъ на неграмотнитѣ да усвоятъ елементарната писменостъ и събтане, на грамотнитѣ да усвоятъ по-правилно и по-смислено да пишатъ, на единитѣ и другитѣ да заучатъ най-важнитѣ страници изъ отествената ни история и география, за да блвнѣ: у тѣхъ като сѣнце духа не българизма, добръ ще е, дѣто има желающа рководители, да се уредятъ военни образователни курсове, ако не на фронта, поради съображения отъ военно оество, то поне въ тиловитѣ части (болници, магазини, етапни роти, ешалони и пр.).

Нашитѣ войникъ, дошълъ въ съприкосновение съ най-културния народъ, германския, повече отъ всѣкога жадува за по-голямо образование. Той видѣ съ собственитѣ си очи, колко голѣма роль играе науката и техниката не само въ мирния стопански животъ, но и въ врѣме на война. Убѣди се въ правотата на знаменитото изречение — Знанието е сила.

При възможностъ могатъ да се отворятъ по два курса: единъ за неграмотнитѣ, а другъ за грамотнитѣ. Достатъчно е да има 1-2 рководители (учители, бивши такма, или другъ нѣкой), 10-20 слушатели, 1 черна дѣска, тетрадки, моливи, буквари, неки книжки за четене и курсътъ е готовъ. Всѣки началникъ тилова часть, вървемъ, би наредилъ тъй, че да иматъ войничитѣ му свободно врѣме по 1 часъ дневно за образование. Така прѣкарано свободното врѣме, то нѣма да убива духа на войника, а напротивъ, ще го опрѣсняява, ще го обогатява съ знания, ще го укрепва и настрѣнавъ за велики подвизи.

Домакинътъ на I/VII полка болница, гимназияленъ учителъ, даде идея да се уреди такъвъ курсъ на първо врѣме за неграмотнитѣ отъ командата. Началникътъ я възирне най-радушно и даде всичкото си съдѣйствие за по-скорошното ѣ реализиране: веднага нареди войничитѣ да сж свободни по 1-2 часа слѣдъ обѣдъ за посѣщение на курсъ. Командата се състои повече отъ войници запасни и неслужили изъ новитѣ земи, затова и процентътъ на неграмотнитѣ е много голѣмъ. Отъ 150 души съвсѣмъ неграмотни сж 64, полуграмотни 16 и останалитѣ 70 — грамотни. Курсътъ се отвори на 23. VII. т. г. и оттогава почти всѣки денъ слѣдобѣдно занятие по 1-1½, часъ. Четенето и писането се водятъ по букваря на Самарджиевъ. Всѣки слушатель си има букваръ, плочка, калемъ, тетрадка и моливъ.

До сега сж взѣти буквитѣ до „я“ включително и успѣхътъ е особено задоволителенъ. Виждашъ, прѣдъ и слѣдъ занятие, тукъ-тамъ сивилъ се войникъ съ плочка и букваръ въ важа и чете ли чете. Въ отпускъ въкой си отиватъ съ букваритѣ. „Ако не ми го дадешъ да си го занеса въ клши, то и нѣма ѣ да си ходя въ отпускъ“, казваше единъ войникъ при прѣгледа на дрѣхитѣ му. Интересътъ е възбуденъ, възторгътъ неуписуемъ, рководителитѣ сж убѣдени въ пълния успѣхъ на почнатото дѣло.

Нека този примѣръ зарази и други тилни части въ Армията! Нека войникътъ покрай непосредствената свещена сегашна длъжностъ — да брани милото си отечество — да е готови и за ождащия миренъ държавенъ животъ, когато върналъ се отъво при сѣмейството си, ще живѣе средъ плодоветѣ отъ великата борба за свобода и обединение на цѣлокупното Българско племе!

Ст. подофицеръ, Г. Дикитровъ.

ВРАГОВЕТѢ НИ ГУБЯТЪ НА ВСѢКЪДѢ.

Когато централнитѣ сили направиха частно прѣдложение за миръ, нашитѣ врагове се мъчеха да докажатъ, че войната е прѣдизвикана отъ Германия. И тѣ искаха да ни прѣдставятъ прѣдъ цѣлия свѣтъ като бунтовници, които трѣбва да бждатъ наказани.

Още тогава Германия доказваше, че руската мобилизация, която се започна безъ обяване на войната, е причина на всеобщия пожаръ.

Сега разкритията при сѣденето на бившия руски воененъ министъръ Сухомлиновъ повдигатъ завѣсата и прѣдъ цѣлъ свѣтъ изпкватъ причинителитѣ на всесвѣтската война.

Щомъ узна за руската мобилизация, Кайзерътъ телеграфира на руския царъ, че Германия счита мобилизацията насочена противъ нея и моли да се прѣкрати тя.

Рускиятъ царъ даля заповѣдъ да се спре мобилизацията. Ала жаднитѣ за незаконни псчалби царедворци и неспособни руски държавници скрили заповѣдта на безволия царъ. Мобилизацията продължаваше и чакъ тогава се започна съ свѣтквична бързина германската мобилизация, която едвамъ можа да изпрѣвари готовитѣ вече за война врагове.

Разкритията прѣдъ сѣда, пока-

ПОЛОЖЕНИЕТО. ВОЕННО

Византски фронт. — Прѣд Вердонъ, при Шомонската гора биде обонита една силна атака. По другитъ пунктове отъ фронта положението е неопитно.

Италиански фронт. При Изонцо и вчерашния ден пакъ прѣмина безъ особено голѣми бойни дѣйствия.

Австроунгарски шурмови колони проникнаха въ неприятелското разположение, като докоараха 50 плѣнници и 2 катѣнички.

Валонски фронт. Германскитъ войски продължаватъ да разчистватъ мѣстността между Рига и Вендѣл, като прогонватъ послѣднитъ руски артергарди.

Македонски фронт. Нищо ново.

ПОЛИТИЧЕСКО.

София. — Въ здравословното състояние на Н. В. Царичката е настъпило внезапно и бързо влошаване. Вслѣдствие на това Н. В. Царьтъ който бѣше на фронта се завърна веднага въ столицата и там вечеръ заедно съ Т. Ц. В. Кинзетъ отплетува за Евксиноградъ.

Берлинъ. — Вчера Императорътъ посети бойното поле при Рига и бродя при Южскотъ, гдѣто биде поздравенъ отъ нѣколко полкове и продължи обиколката си по рѣката Малин Иегелъ. Императорътъ се придружаваше отъ принцъ Йованкъ Прусскъ, който бѣ участвувалъ въ боеветъ.

Варшава (Агенция Хавеса). — Слѣд като президентитъ на двѣтѣ камари се завърнаха въ Парижъ, министеръ-прѣседателтъ Рибо подаде оставката на кабинета на прѣседателя на републиката, който отново натовари Рибо съ съставането на новия кабинетъ. Отначало Рибо прие покваната, но въ послѣдствие поради отказъ на социалиститъ да влѣзатъ въ кабинета, той отклони направеното му прѣдложение.

Петроградъ. — Дѣлото Сухомлиновъ. Въ сѣда бидоха прочетени писма отъ князъ Андрониковъ, влиятеленъ политически авантюристъ, между които писма има и едно съ дата 27 септември 1911 г., писано до бившата императорица, и въ което се казва: Генералъ Сухомлиновъ е жертва на обичайта, който има хѣмъ жена си. Послѣдната изразходва луди пари за тоалети, скъпоцѣности и въ странство. Тя принуждава мѣжъ си да се снабдява съ необходимитъ сръдства. Бидейки вѣренъ служителъ на императора, той продава своята съвестъ като честенъ човѣкъ. Тѣй като министерската му заплата е недостатъчна и жена му изразходва 150,000 рубли на година; той дѣри сръдства да увеличи бюджета си. Съвестъта му става все повече и повече еластична; той не се отказва да приема възнаграждения отъ доставчицитъ.

Швейцарската преса намира, че опита на генералъ Корниловъ за въвеждане военна диктатура въ Русия пропадналъ. Коментаритъ подчертаватъ, че между Керенски и Корниловъ различието на възглѣдове отъ извѣстно врѣме значително вече се е увеличило.

НАУЧНИ

Заболѣваре Караградска. Значението на зжбитѣ.

Новѣшкитъ организъмъ, изтощитъ, е по-лесно податливъ къмъ заболѣване отъ колкото здравитъ. Мимо редъ други причини, зжбитъ болжи благодарене тѣхното мѣстонахождение и силно чувствуване често пакъ, въ кѣсо врѣме прѣкарано въ терзание, безсъние и нехранене, могатъ да ослабятъ общото състояние на организма до толкова, што да го направятъ лесно податливъ слѣдствие изтощението, къмъ общо заболѣване.

Кариознитъ (разрушенитъ отъ костоедъ) зжби и коренитъ прѣдставляватъ най-добри озачи (гнѣзда) за разнитъ видове бактерии. Тѣзи послѣднитъ при изтощение организма ставатъ вирулентни (годни за борба), нападатъ то и прѣдизвикватъ разнитъ възпаления на слизистата ципа на вѣщитъ или изобоцо на устата — тѣй нареченитъ гингивити или стоматити; възпаления които затрудняватъ извънредно храненето, създаватъ благоприятна почва за бактериятъ, а слѣдствие разрушенитъ епителни лесно проникватъ въ организма.

Тѣзи възпаления прѣдставляватъ доста сериозни заболѣвания, като нѣкой отъ тѣхъ взематъ епидемиченъ характеръ, както е напр. Stomatitis-ulcerosa или Stomacace (язено възпаление на слизистата ципа на устата). Отъ начало тази болестъ се явява изключително върху слизистата ципа на вѣщитъ въ видъ на язви се отаратителенъ мирисъ, изподъ краищата на зжбитъ се отдѣля гной, зжбитъ се разклачатъ, падатъ и често се явява некрозъ (умъртвение) на челюстѣта.

Този процесъ се съпровожда съ слюнотечение и подуване на жлезитъ. Носителитъ на тази болестъ

сж тѣй нареченитъ сапрофити (бактерии), които се намиратъ въ устата, въ разрушенитъ зжби и корени. Болестѣта се явява при изтощени организми отъ недобра храна и живѣне въ влажни и нехигиенични помѣщения.

Устата прѣдставляватъ входнитъ врата за организма, като така, тѣ трѣбва да се държатъ винаги въ здраво и чисто състояние, а това се постига като се отстраняватъ своевременно всички поврѣди находящи се въ нея, като разрушенитъ, но годни зжби, се лѣкуватъ и пломбиратъ, а негоднитъ и коренитъ се изваждатъ.

За поддържане до извѣстна степенъ хигиената (чистотата) на устата и зжбитъ, съобразно обстановката и врѣмето, прѣпорѣчваме слѣднитъ нѣколко най-елементарни правила:

1. Избѣгване рѣзкитъ промѣни въ устата, т. е. приемане горешо и веднага студено, това влияе вѣдно както върху зжбитъ, така и върху слизистата ципа на устата.
 2. Сутринтъ —измиване зжбитъ съ четка и прахъ (праха да се прѣдпочита прѣдъ пастата), при липсата на горнитъ, просто измиване съ прѣстъ отъ колкото никакъ.
 3. Слѣдъ всѣко ядене и вечеръ прѣди лѣгане —изплакване устата. Съ това се прѣмахватъ остаткитъ отъ храната, които останали въ устата, ферментиратъ (гниятъ), образуватъ киселини, които разрушаватъ неорганическата (твърдата) частъ на зжба и прѣдизвикватъ кариеса (костоеда).
- Пазейки тѣзи правила, запазваме устата си чисти, зжбитъ сжщо чисти и здрави, а това е щастие, защото безжбитно указва влиянието върху вѣщността на лицето, прави го набръчкано, старческо, влияе върху говора, извънредно злѣ и върху храненето.
- Не изпразни се казва
Здрави зжби — здраво тѣло,
Здраво тѣло — здравъ духъ.

СЪНКАТА НА САМУИЛА.

Величествена планина е Бѣласица! Нейнитъ усони ни напомнятъ обща на Рилската пустина. Върхътъ ѝ Галабакъ се издига въ висинето на 1250 метра и говори съ обилцитъ. Има нѣщо гордо въ тая планина и съ право, защото тя гледа съ високомѣрне надъ низката Круша и черпи сила отъ своя другаръ — хубава Пиринъ гланна Надъ всички южни планини и планински вериги тя се издига и впила погледъ къмъ далечното Егейско море.

Навсѣкдѣ въ Бѣласица сж прокарани удобни пѣтици и добри шосета, а помѣщенитъ на много войскови части сж тѣй удобни, че ще останатъ като курортни помѣщения слѣдъ войната.

Отправихме се къмъ Петричъ. Лековиката ни вози прѣзъ гизавото струмско дефиле, покрай високи скалисти брѣгове съ завои около бърнитъ води на рѣката — минава се моста и се навлиза въ Петричкото поле. Деньтъ е хубавъ за пѣтуване и наблюдение. При политъ на Бѣласица се чувствува вече прохладата. Градецътъ, раз-

рушенъ прѣзъ миналата балканска война, въ по-голѣмата си часть, е спретнатъ и крие въ себе много бѣжанци както отъ миналата, така и отъ настоящата война, прогонени отъ англичани и французи изъ тѣхнитъ огнища или прокудени отъ терора на грѣцкитъ власти. Това сж снажни, красиви хора, за разлика отъ мѣстното население изъ Петричко, както и изъ Струмшко и Мелишко, които се отличаватъ съ слаба конструкция на тѣлото и сж съ малки сухи лица и съ брадички. Прѣдполага, се послѣднитъ да иматъ въ себе татарско-славянско сложение.

Хубава балканска вода тече въ многото Петрички чешми и мѣстнитъ жители, съ голѣми стомни, носени на едното рамо и поддържани съ дѣсната рѣжа, минаватъ прѣзъ калдърѣмени улички и се трупатъ около тѣхъ. На едно дюкянче тукущо сж донесли прѣсни софийски вѣстници и населението и проходящитъ прѣзъ града войницъ бърже ги разграбватъ.

Качвамъ се въ полковата каруца на * * полкъ, и когато горещината

е понамалѣла, потегляме по шосето за Дем. Хисаръ, източно — все въ подножието на Бѣласица. Хубавата чешме на 5 македонски полкъ, на нѣколко км отъ града, издигната въ паметъ на падналитъ герои отъ този полкъ, привлича вниманието на всѣки минавачъ. Тукъ на хубава каменна пѣйка подъ вѣковнитъ клоии на чинара пѣтничкътъ може да си отдѣхне, прѣнесенъ мислено въ живота на една недавшна епопея...

Смрачана се. Минаваме Струма. Нейнитъ води като че по-бързо и по-шумно гочватъ да текатъ. Мѣседътъ изгрѣва и праща своя чаръ гадъ цѣлата красива природа. Прѣзъ многото завои на Рупелското дефиле каруцата прѣпуска силно; съпѣтничкѣтъ ми, войникъ отъ полка, е вече задрѣмалъ върху мерзливото, прѣсно сѣно, коего компенсира ударитъ на колелата и подриванията на колата. Коларьтъ държи здраво зенгитъ, кончетата сж весели и пѣргави.

Прѣзъ Д. Хисарската станция минаваме въ дѣсно по шостъ надъ Струма. Единъ часовой ни спира въ мрачевината и ни иска пѣтнитъ листове. Близо сме слѣдователно до зоната на бойнитъ дѣйствия. Сега пѣтътъ (вече коларски) е насоченъ югиточно и послѣ източно, къмъ Вѣ-

решъ, опасвайки южния скловъ на Бѣласица. Тихо е навсѣкдѣ. Не се гърми. Силуетътъ на Круша се мѣждѣ отсрѣща. Въ дѣсно свѣтулкатъ огньовете отъ Д. Хисаръ, горѣ на небето хиляди звѣзди трептѣтъ на вечерния небосводъ, говорейки за далечни сврѣхземни минове. Човѣшката душа не може да ги обеме, тя е малка, — тя може само да ги почувствува.

Стигаме въ Вѣтрень. Отъ тукъ по-ясно се очертава долината прѣдъ Круша планина. Населението въ селото не е избѣгало. Въпрѣки опасността, свързана съ воденето на бойнитъ операции въ тая мѣстность, то е останало въ огнищитъ си. Впрочемъ това село нѣкога е имало повече турски колоритъ. Двѣтѣ високи, хубави джамии говорятъ за това, едната отъ които, макаръ и разрушена, е единъ цѣлесенъ исторически и художественъ паметникъ. Прѣданието говори, че това село бѣло построено отъ дѣщерята на султанъ Азисъ, а населението посочва гроба ѝ въ двора на турската джамия. Въ селото е доста шумно. Чуваътъ се гайди и веселби.

(Слѣдва)
Печатница на Фонда 2. армия
Редакторъ Пор. Игнатовъ А. И.